

ไอ้โฮ! ปราจีนบุรี ไอ้ฮือ! เมืองจันท

เรื่องและภาพ
นันทวัน วาดะ

คำนำ

ภารกิจสำคัญต่อสังคมประการหนึ่งของ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ คือการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการกระจายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก เยาวชน และประชาชน ในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิตที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ เพื่อขยายผลการดำเนินงานดังกล่าว

การสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ให้มีรูปแบบการนำเสนอที่ทันสมัยและดึงดูดความสนใจ เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งสำนักงานอุทยานการเรียนรู้เล็งเห็นว่ามีส่วนในการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กและเยาวชนสนใจการอ่านและเฝ้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยนำเรื่องราวภูมิปัญญาสาระท้องถิ่นใกล้ตัว ที่สอดคล้องกับวัย การดำรงชีวิต พร้อมกับสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม มาเป็นเนื้อหาของสื่อการเรียนรู้สำหรับเยาวชนตามช่วงวัย ตั้งแต่ ๐ - ๑๒ ปี

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ภาคกลางและภาคตะวันออก ชุดนี้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ร่วมกันสร้างสรรค์กับนักวิชาการและนักเขียนในท้องถิ่น เพื่อให้เด็กและเยาวชนรวมทั้งประชาชนทั่วไปในภาคกลางและภาคตะวันออกได้รับความรู้ และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและท้องถิ่นตน รวมทั้งก่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับในวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่หลากหลายตามบริบทพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มุ่งหวังว่าหนังสือชุดนี้จะเป็นสื่อการเรียนรู้อีกชุดหนึ่งที่จะส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึงเป็นหนังสือที่ผู้อ่านอ่านอย่างมีความสุข สนุกในการอ่าน และก่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของท้องถิ่นตนเองได้อย่างแท้จริง

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

โห้โฮ! ปราจีนบุรี
จ้อฮ้อ! เมืองตราด

เรื่องและภาพ นันทวัน วาตะ

พวกเราคือลูกเสือ
จากจังหวัดปราจีนบุรีครับ

พวกเราคือลูกเสือ
จากจังหวัดตราดครับ

คำขวัญจังหวัดตราด

เมืองเกาะครึ่งร้อย
พลอยแดงค่าล้ำ
ระกำแสนหวาน
หลังอันหมาดดี
ยุทธนาวีเกาะช้าง
สู่เส้นทางบูรพา

บ้านผมฝนตกเยอะครับ ทำให้มีต้นไม้
เยอะมากและมีผลไม้มากด้วย แต่ละชนิดมีชื่อเสียง
โด่งดังทั้งนั้นครับ มีทั้ง เงาะ ระกำ ทุเรียน
จังหวัดผมมีงานระกำหวานด้วยนะครับ

บ้านผมอยู่ในสวนผลไม้ บ้านเพื่อนผม
อยู่ชายทะเลครับ จังหวัดของผมเป็นเมือง
ชายทะเล มีคนทำอาชีพประมงกันเยอะ
พวกเราจึงกินอาหารทะเลกันทุกวัน ในทะเลมี
สัตว์น้ำเยอะ ผมเห็นชาวประมงออกไปทะเล
พอลกลับมาก็มีกุ้งหอยปูปลาเต็มล้าเรือกลับมา
ทุกครั้งเลย แล้วเขาก็เอามาขายให้แม่ค้าที่ตลาด
พวกเราก็เอาผลไม้ไปขายที่ตลาดเหมือนกันครับ

ผมชื่อลูกเสือเอ
บ้านผมปลูกผลไม้ครับ

ผมชื่อลูกเสือเก่ง
พ่อแม่ผมทำประมงครับ

ผมชื่อลูกเสือแจ๊คสะ
ที่บ้านเตี้ยผม
ขายอาหารตามสั่ง

จ.ตราด

จังหวัดของเรามีรูปร่างเหมือน
หัวช้าง มีวงทอดยาว แขนไปกับ
เส้นแนวชายแดนของประเทศกัมพูชา

จังหวัดตราด มีเกาะช้าง

มีธงรูปช้าง

เป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยช้าง

จริงๆ นะครับ

จังหวัดตราดมีคนไทยหลาย

เชื้อชาติอาศัยทำมาหากินมานาน

ตั้งแต่อดีต ทั้งคนไทย คนจีน

คนญวน คนเขมร และสมัยก่อน

คนฝรั่งเศสก็มาอาศัยอยู่ที่นี่ด้วยนะ

จังหวัดของเราเป็นเมืองผลไม้และต้นไม้
บ้านเราอยู่ใกล้ป่าด้วยนะครับ เขาใหญ่ไงครับ...
รู้จักกันไหม ที่นั่นมี ช้าง กวาง ลิง หม่าป่า
และนก เยอะไปหมด

บางคนบอกว่ามีจระเข้ด้วยนะครับ
จังหวัดเราเต็มไปด้วยน้ำตกหลายแห่ง
คนที่บ้านเราชอบขับรถไปเที่ยวน้ำตกกันครับ
แล้วก็มีโบราณสถานเยอะมาก แถมเก่ามากๆ
เก่ากว่าปู่ผมอีกนะ

ปู่บอกว่าเก่ากว่าปู่ของปู่ด้วย
ผมอยากรู้จังว่า จะเก่ากว่าปู่ของปู่ของปู่ด้วย
หรือเปล่าหนอ เพื่อนผมมีชื่อเล่นเป็นผลไม้กันเยอะ
เพราะจังหวัดของผมมีกระท้อนที่อร่อยที่สุด
หน่อไม้หวานบ้านเราก็เป็นที่เลื่องลือครับ
มะยงชิดก็อร่อยมากๆ ครับ

คำขวัญจังหวัดปราจีนบุรี

ศรีมหาโพธิ์คู่บ้าน

ไผ่ตงหวานคู่เมือง

ผลไม้ลือเลื่อง

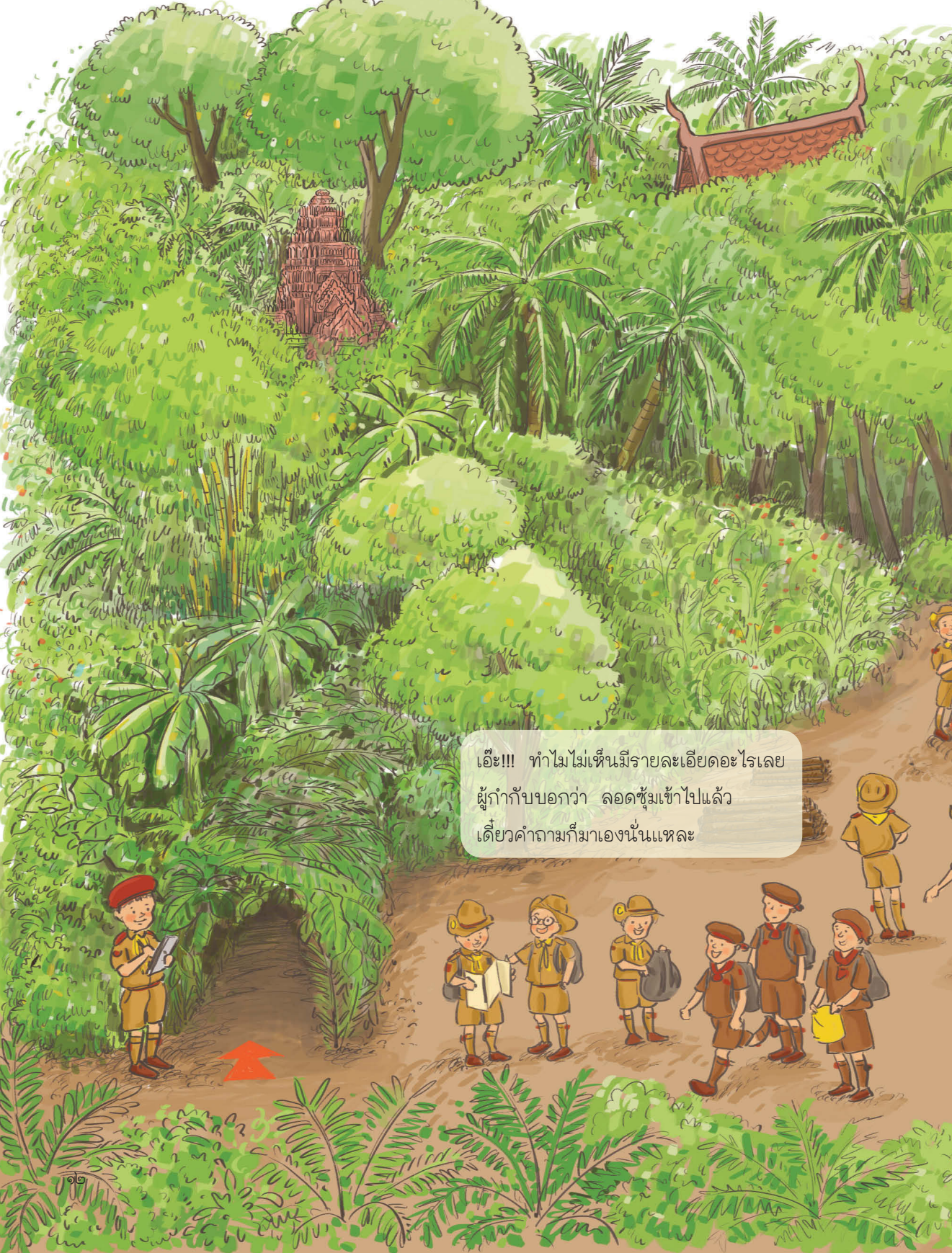
เขตเมืองทวารวดี

ผมชื่อลูกเลื้อเงาะ แต่ผมชอบ
กินกระท้อนมากๆ ครับ
บ้านผมปลูกต้นไม้ขายครับ

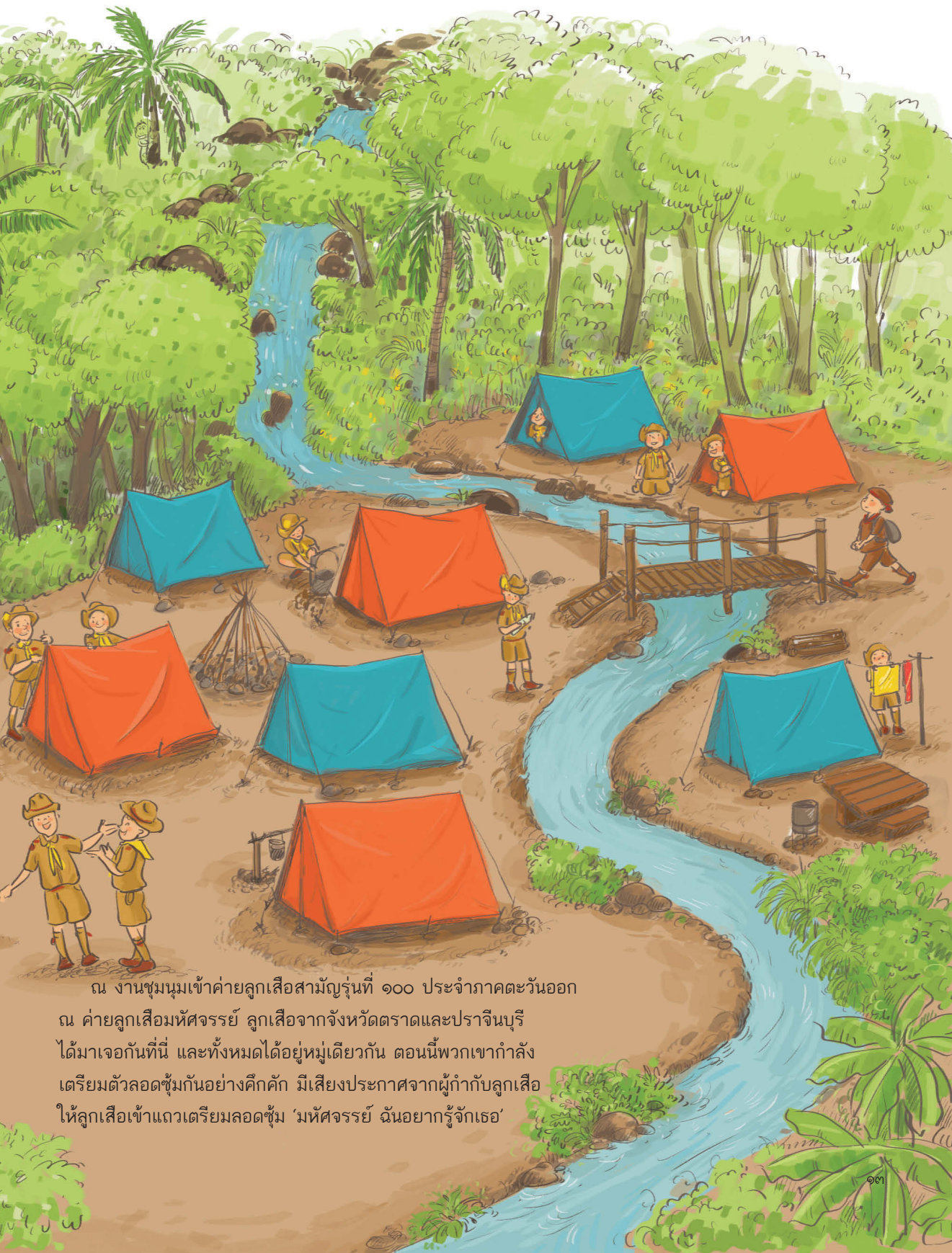
ผมชื่อลูกเลื้ออีฟ
พ่อแม่ของผมเป็นครู

ผมชื่อลูกเลื้อเป็ด ผมอยู่
กับป้ามีอาชีพทำสวนครับ

เอ๊ะ!!! ทำไมไม่เห็นมีรายละเอียดยอะอะไรเลย
ผู้กำกับบอกว่า ลอดซุ่มเข้าไปแล้ว
เดี๋ยวคำถามก็มาเองนั่นแหละ

ณ งานชุมนุมเข้าค่ายลูกเสือสามัญรุ่นที่ ๑๐๐ ประจำภาคตะวันออก
ณ ค่ายลูกเสือมหัศจรรย์ ลูกเสือจากจังหวัดตราดและปราจีนบุรี
ได้มาเจอกันที่นี่ และทั้งหมดได้อยู่หมู่เดียวกัน ตอนนี้พวกเขากำลัง
เตรียมตัวลอดซุ่มกันอย่างคึกคัก มีเสียงประกาศจากผู้กำกับลูกเสือ
ให้ลูกเสือเข้าแถวเตรียมลอดซุ่ม 'มหัศจรรย์ ฉันทายกรู้จักเธอ'

โอ้โฮ...ชื่อเรานั้นมาจากไหน

ชื่อจังหวัดตราดมาจากอะไร

แล้วจังหวัดปราจีนบุรี
ทำไมจึงได้ชื่อนี้มา

แต่ก่อนจังหวัดปราจีนบุรีมีชื่อว่าเมืองประจิม เพราะตั้งอยู่ที่ศปรจิม (ทิศตะวันตก) ของอาณาจักรขอม พอมาถึงสมัยรัชกาลที่ ๔ จึงเปลี่ยนมาชื่อว่า ปราจีนบุรี ซึ่งคำว่า 'ปราจีน' แปลว่า ทิศตะวันออก เหมือนคำว่า 'บูรพา'

สมัยโบราณนานแสนนานมาแล้ว ที่จังหวัดตราด มีต้นกราดขึ้นเต็มไปหมดผู้คนนิยมเอามาทำไม้กวาด คนจึงเรียกว่า เมืองกราด แต่นานวันเข้าจึงเรียกเป็น ตราด

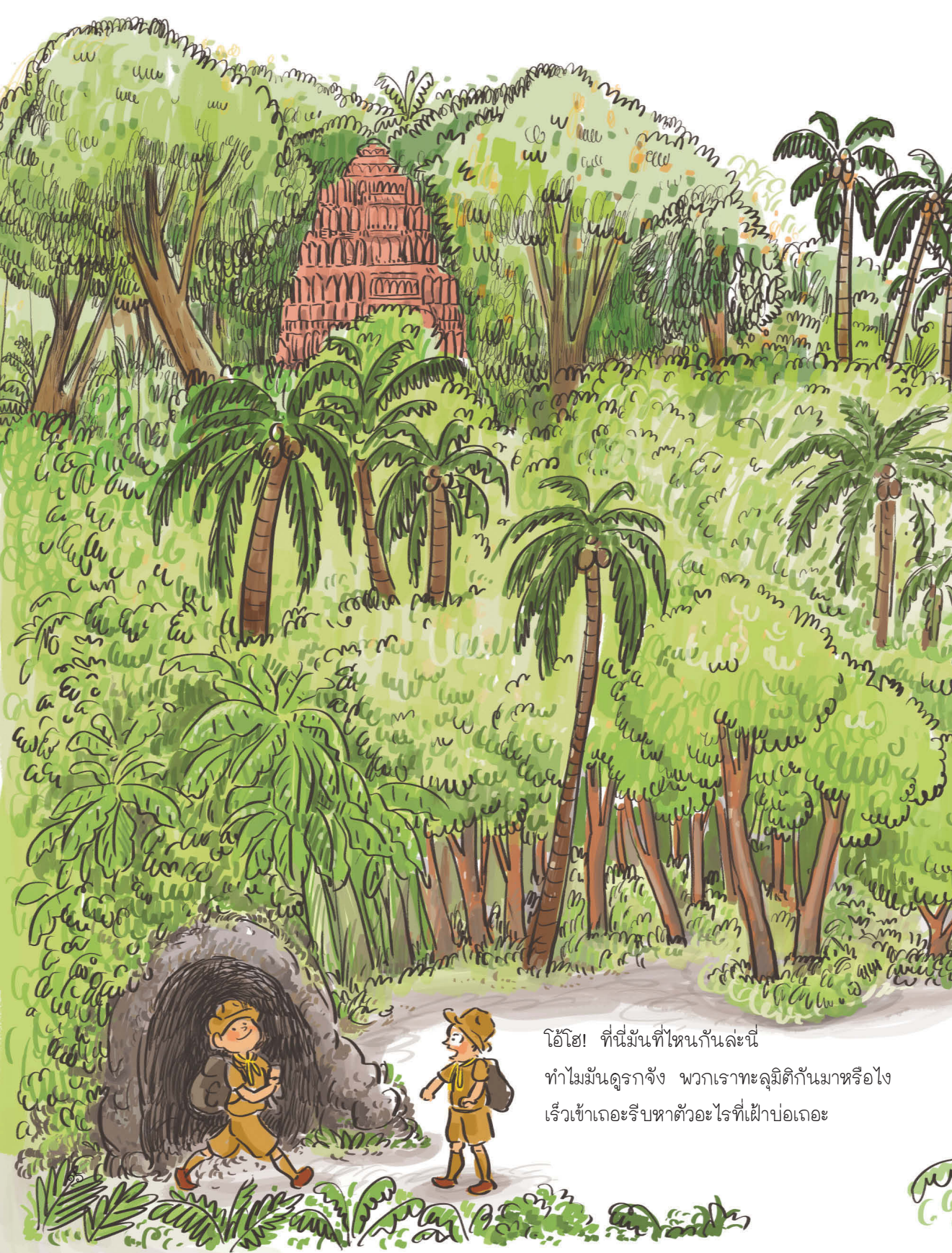

สมัยก่อนโน้น จังหวัดปราจีนบุรี
เป็นเมืองท่าชายทะเล มีผู้คนเดินทางจาก
ดินแดนอันแสนไกล เดินทางมาติดต่อค้าขาย
ซึ่งแต่ก่อนนั้นเมืองปราจีนบุรีมีชื่อว่า
'เมืองศรีมโหสถ' ซึ่งมีทั้งชาวอินเดีย
และชาวจีน เดินทางไปมาหาสู่ค้าขาย
แลกเปลี่ยนสินค้า ทำให้ศาสนาพุทธจาก
ดินแดนชมพูทวีปเดินทางเข้ามาสู่ดินแดนแถบนี้
พร้อมกับนักเดินทางในครั้งอดีตนั้นด้วย
ชื่อ ศรีมโหสถ นั้นได้มาจากทศชาติชาดก
ตอน พระมโหสถ

พอเหล่าลูกเสือลอดซุ้มออกมาทันแล้ว
ก็พบคำถามที่ว่า
'ในเมืองเก่า ฝ้าป่าใหญ่ หาให้เจอ'

โหน่ง!! มีลูกศรบอกทางด้วย
พวกเราไปดูกัน

โอโฮ! ที่นี้มันที่ไหนกันละนี่
ทำไมมันดูรกจัง พวกเราทะเลmitesักกันมาหรือไง
เร็วเข้าเถอะรีบหาตัวอะไรที่เฝ้าป่อเถอะ

ไอ้โฮ...เมืองเก่าของเรา

ที่มาของชื่อเมือง 'มิโฮส' มาจากชื่อตอนใน
ทศชาติชาดก ชื่อเรื่องมิโฮสบัณฑิต
มิโฮสบัณฑิต เป็นผู้มีความฉลาดรอบรู้
และยังมีความสามารถในการรักษาโรค
ตำนานเล่าว่าตอนที่มิโฮสบัณฑิตเกิดมานั้น
ในมือของทารกน้อยกำเอาแท่งไอสลดติดมือ
ออกมาด้วย แท่งไอสลดหรือแท่งยานี้เป็นยาวิเศษ
ไม่ว่าจะนำมารักษาใครที่ป่วยเป็นโรคภัยป่วย
ได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ

วันหนึ่งกษัตริย์แห่งเมืองมิลิธาทราบข่าว
มิโฮสบัณฑิตจึงได้เข้าเฝ้าและรับใช้กษัตริย์
แต่ก็โดนกลั่นแกล้งเหมือนคนดึกๆ ทั่วไป
แต่ความที่เป็นผู้มีสติปัญญาและคุณธรรม
ทำให้มิโฮสบัณฑิตช่วยเหลือทั้งตนเอง
และผู้อื่นให้รอดพ้นความชั่วร้ายทั้งปวงได้

เอ๊ะ!! มีใครมาแอบมองเรา
รีบไปกันเถอะ ลูกศรอยู่ตรงประตู
อโรคยาศาลานั้นไง

เหล่าลูกเสือเจตต์วประหลาดที่เฝ้าสระน้ำโบราณแล้ว
มีใครรู้อ่างเจ้าตัวนี้เรียกว่าตัวอะไร

โรคยาคาลา

หลายคนคงเคยไปหาหมอที่โรงพยาบาล
ที่นี่ก็คือโรงพยาบาลในสมัยโบราณ
กษัตริย์ขอมทรงสร้างสถานพยาบาลแบบนี้
ไว้ตามเมืองต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีหมอ
รักษาโรคภัยยามป่วยไข้

มังกร (อ่านว่า มะ-กะ-ระ) เป็นสัตว์ใน
เทพนิยายที่มีส่วนหัวเป็นสัตว์ปีก เช่น ช้าง กวาง
ส่วนลำตัวและหางเป็นสัตว์น้ำอย่างจระเข้
หรือพญานาค มกรเป็นพาหนะของพระแม่คงคา
เราจะพบรูปมกรในเทวสถานของศาสนาฮินดู
ในสระน้ำที่เมืองเก่าศรีมโหสถก็มีรูปสลักมกร
ที่ขอบบ่อด้วยนะ

พวกเราพักกินข้าวกลางวัน
กันเถอะ สงสัยจะมีเรื่อง
ต้องตามหาอีกเยอะเลย

ใครที่กินเสร็จแล้วก็เดินเล่น
ดูนก ดูแมลง อ่านแผนที่ ดูเข็มทิศ
แต่บางคนก็ยังกินไม่เสร็จ
และที่บริเวณใกล้ๆ กันนั้น
มีต้นไม้ใหญ่ๆ มาก ต้องเป็นต้นไม้
ที่มีอายุมากแน่ๆ เลย

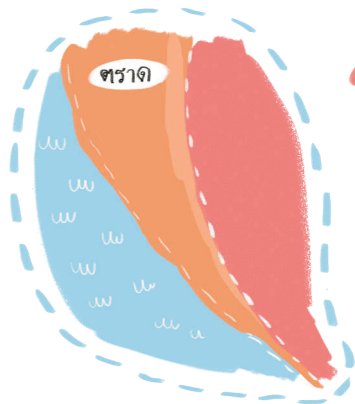

อ้อฮือ!! ต้นไม้ใหญ่จริงๆ

ตรงนี้มีลูกศรด้วย
พวกเราไปต่อกันเถอะ
ดูคำถามต่อไปสิ ถามว่าอะไร
‘อารามนามดอกไม้’
อยู่สุดแหลมแดนบูรพา

ต้นพระศรีมหาโพธิ์

เป็นต้นโพธิ์ต้นแรกที่น่าหน่อมาจากเมือง
พุทธคยาประเทศอินเดีย เชื่อกันว่า
เป็นหน่อจากต้นโพธิ์ต้นเดียวกับที่
พระพุทธเจ้าทรงประทับเมื่อคราวตรัสรู้
ซึ่งต้นศรีมหาโพธิ์นี้มีอายุราวๆ ๒,๐๐๐ ปี
ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาจะมี
พุทธศาสนิกชนมาสักการบูชากันมากมาย

ไฮไฮ!! วัดอะไรนี่

บุรพาคืออะไรหรือ

เป็นเพื่อนกับปราจีนหรือเปล่านะ

นั่นสินะ...อ้อมันคือ
ทิศตะวันออกไง

“คุยอะไรกันไอ้หนู”
ลูกเสือทั้งหมดหันไป
ตามเสียงที่ดังขึ้น บรรดาลูกเสือทั้งหลาย
เพิ่งสังเกตได้ตอนนี้เองว่าทั้งหมด
มาอยู่ที่ลานวัดแห่งหนึ่ง
แล้วลูกเสือจากจังหวัดตราดก็ร้อง
“อ้อ” ขึ้นพร้อมกัน

เอ๊ะ...แต่ปราจีนบุรี
ก็อยู่ที่ทิศตะวันออกนะ
ตราดก็อยู่ที่ทิศตะวันออกด้วยนี่
ว่าแต่...ปราจีนบุรีมีแหลมไหม

เนื่องจากในอดีตบริเวณที่สร้างวัด
มีไม้ดอกไม้ผลนานาชนิด เวลาต้นไม้
ออกดอกจะส่งกลิ่นหอมฟุ้งไปทั่ว
ทั้งบริเวณหมู่บ้าน
เมื่อมีการสร้างวัดขึ้น
จึงให้ชื่อว่าวัดบุปผาราม
หมายถึงวัดสวนดอกไม้
วัดบุปผารามหรือ
ที่ชาวบ้านเรียก
กันว่าวัดปลายคลอง
เป็นวัดเก่าแก่ที่สุด
ของจังหวัดตราด
สร้างในสมัย
พระเจ้าปราสาททอง
แห่งกรุงศรีอยุธยา ซึ่งภายในโบสถ์

วิหารพระพุทธไสยาสน์

วิหารพระพุทธไสยาสน์ และมณฑป มีงานจิตรกรรมฝาผนัง
ในยุครัตนโกสินทร์ตอนต้นที่ผสมผสานศิลปะจีน นอกจากนี้
ภายในวัดยังมีพิพิธภัณฑ์เก็บสะสมพระพุทธรูปโบราณ
ชิ้นส่วนของกลองมโหระทึก ถ้วยชามของจีนและ
ของยุโรป ทำให้เห็นว่าเมืองตราดนั้นเป็น
เมืองท่าค้าขายที่สำคัญมากในอดีต

พระพุทธไสยาสน์
วัดบุปผาราม

จิตรกรรมฝาผนังในวัดเป็นศิลปะ
สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
เพดานวิหารเขียนลายดอกไม้
ลายสัตว์ มีนก กวาง มังกรคู่
และตัวอักษรจีน ส่วนบริเวณ
ผนังโดยรอบจะวาดเป็นลวดลาย
ตกต่างรูปดอกไม้
และรูปชาวจีน

เป็นวัดที่มีรูปวาดดอกไม้
เต็มไปหมดเลย

แผนผังของสถาปัตยกรรมเก่าแก่ของวัดบุปผาราม

มณฑปพระพุทธบาท
(สี่ร้อย)

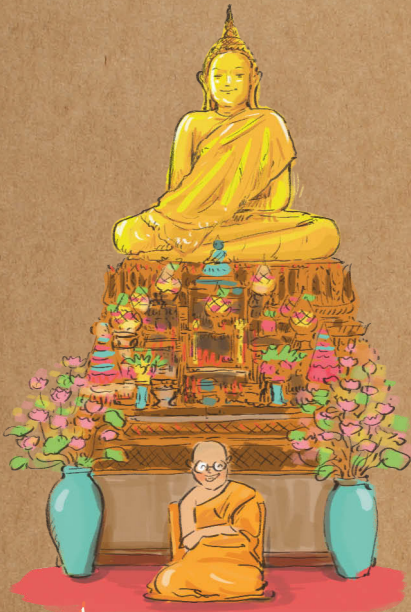
มณฑปท่านพ่อโหว

โบสถ์

มณฑปพระพุทธบาท

วิหารโบสถ์ไม้

วิหารพระปางไสยาสน์

พระประธานในโบสถ์วัดบุปผารามสร้างในสมัยอยุธยา เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย

ที่หน้าวิหารพระปางไสยาสน์ มีถ้วยชามประดับ เข้าใจได้ว่าในสมัยโบราณ เมืองตราดเป็นแหล่งการค้าของพ่อค้าชาวจีน ที่ร่ำรวยจากการเดินเรือ แล้วก็นำเอาเงินทองที่ค้าขายได้มาทำนุด้วยการ บำรุงพระพุทธรูปศาสนา สร้างวัดวาอาราม

ชามที่หน้าบ้านของโบสถ์ ที่น่าจะนำเข้ามาทะเลมากับเรือสำเภาจากเมืองจีน

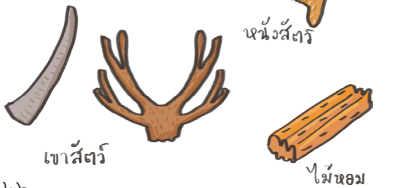
เมืองตราดมีปรากฏมาแต่สมัย
กรุงศรีอยุธยาในสมัยนั้นเรียกว่า
'บ้านบางพระ' แต่ชื่อตราดนี้เขาว่ามันเพี้ยน
มาจากตราด ซึ่งเป็นต้นตราดที่คนในสมัยนั้น
เขาใช้ทำไม้กวาด เดียวนี้ไม่มีต้นตราด
ให้เห็นอีกแล้ว ไม่ค่อยมีใครรู้ว่าต้นตราด
หน้าตาเป็นอย่างไร

เมืองตราดปรากฏชื่ออีกครั้ง
เมื่อพระเจ้าตากสินทรงนำทัพฟ้างล้อมของ
พม่าเมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ ๒
แล้วเดินทัพมาตีเมืองจันทบุรี และมาถึง
เมืองตราดด้วย

นี่ไง ก็เพราะคนจีนมาค้าขายที่เมืองนี้เยอะ
พอเขาค้าขายร่ำรวย เขาก็ช่วยบูรณะวัดใน
วัดนี้เลยมีงานศิลปะแบบจีนปนไทย

สินค้าสำคัญที่ซื้อขายกันที่
จังหวัดตราดในอดีตคือ เขาสัตว์
หนังสัตว์ ไม้หอม เป็นต้น

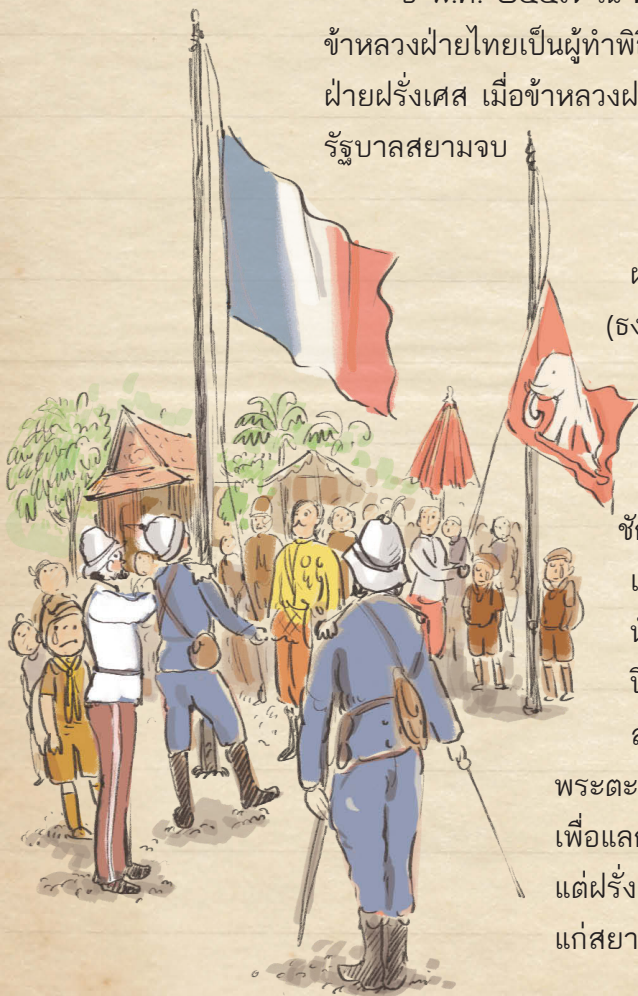

หลวงตาครับ
ทำไมวัดนี้ถึงมีรูปคนจีนที่
ผาผนังโบสถ์ด้วยล่ะครับ

ในสมัยของรัชกาลที่ ๕ จากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ฝรั่งเศสต้องการให้ไทยชดใช้ค่าปฏิกรรมสงครามเป็นเงิน ๓ ล้านฟรังก์ และต้องเสียดินแดนด้านซ้ายของแม่น้ำโขง ฝรั่งเศสจึงยึดเอาเมืองจันทบุรีไว้เป็นประกันจนถึงปี พ.ศ. ๒๔๔๖ (รวมเวลา ๑๑ ปี)

และในปีเดียวกันนั้น สยามได้ยินยอมยกจังหวัดตราดและเกาะใต้แหลมสิงห์รวมไปถึงเกาะกงให้กับฝรั่งเศส เพื่อเอาจังหวัดจันทบุรีกลับคืนมา

ปี พ.ศ. ๒๔๔๗ ณ ศาลาว่าการจังหวัดตราดข้าหลวงฝ่ายไทยเป็นผู้ทำพิธีส่งมอบเมืองตราดให้แก่ฝ่ายฝรั่งเศส เมื่อข้าหลวงฝรั่งเศสอ่านคำรับมอบจากรัฐบาลสยามจบ

ฝ่ายไทยก็ชักธงชาติลง
(ธงชาติในสมัยนั้นคือ

ธงช้างเผือกทรงเครื่อง
ยืนแท่น)

ทันใดนั้นฝ่ายฝรั่งเศสก็

ชักธงชาติฝรั่งเศสขึ้นยอดเสา

แล้วทหารก็ยิงปืนสุดตาม

นับจากวันนั้นมาจนถึง

ปี พ.ศ. ๒๔๔๗

สยามได้ยินยอมยกเมือง

พระตะบอง เสียมราฐ ศรีโสภณ

เพื่อแลกกับเมืองตราด

แต่ฝรั่งเศสไม่ได้คืนเกาะกง

แก่สยามแต่ประการใด

๔. พ.ศ. ๒๔๔๙
สยามได้ยินยอม
ยกเมือง
พระตะบอง
เสียมราฐ
ศรีโสภณ
เพื่อแลกกับ
เมืองตราด

๓. พ.ศ. ๒๔๔๖
สยามได้ยินยอมยก
จังหวัดตราดและ
เกาะได้แหลมสิงห์
รวมไปถึงเกาะกง
ให้กับฝรั่งเศส เพื่อเอา
จังหวัดจันทบุรี
กลับคืนมา

โอ้โฮ! ประวัติศาสตร์ของเรา

๕. และในปี
พ.ศ. ๒๔๔๙ เช่นกัน
เจ้าพระยาอภัยภูเบศร
เจ้าเมืองพระตะบองคนสุดท้าย
เดินทางกลับสู่สยาม

๖. พ.ศ. ๒๔๕๒ เจ้าพระยาอภัยภูเบศร
สร้างตึกสไตล์ยุโรปแบบเดียวกับที่สร้างไว้
ที่เมืองพระตะบองที่ริมแม่น้ำบางปะกง
ที่จังหวัดปราจีนบุรี

๒. พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ. ๑๑๒)

ฝรั่งเศสเอาเรือรบเข้ามาในสยาม

มีการต่อสู้กันกับ
ทหารไทย เรือรบ
ฝรั่งเศสเสียหาย
สยามต้อง
เสียค่าปฏิกรรมสงครามเป็น
เงิน ๓ ล้านฟรังก์ และต้องเสีย
ดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง
ฝรั่งเศสจึงยึดเอาเมือง
จันทบุรีไว้เป็นประกัน

๑. พ.ศ. ๒๔๓๕

เจ้าพระยาอภัยภูเบศร

เป็นเจ้าเมือง

พระตะบอง

พ.ศ. ๒๔๘๔ ที่ตึกสีเหลืองสไตล์ยุโรป

ริมแม่น้ำบางปะกง กรมสาธารณสุขได้ขอที่ดินและตึก

เพื่อขอทำเป็นโรงพยาบาลประจำ

จังหวัดปราจีนบุรี

๗. พ.ศ. ๒๔๘๔ เกิดยุทธนาวีเกาะช้างใน

เช้าวันที่ ๑๗ มกราคม ถือเป็น การรบทาง

ทะเลครั้งเดียวในประวัติศาสตร์

ของกองทัพเรือไทย

อภัยภูเบศร

๘. พ.ศ. ๒๔๓๖ ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ได้รับการปรับปรุงเป็นพิพิธภัณฑ์การแพทย์ไทย

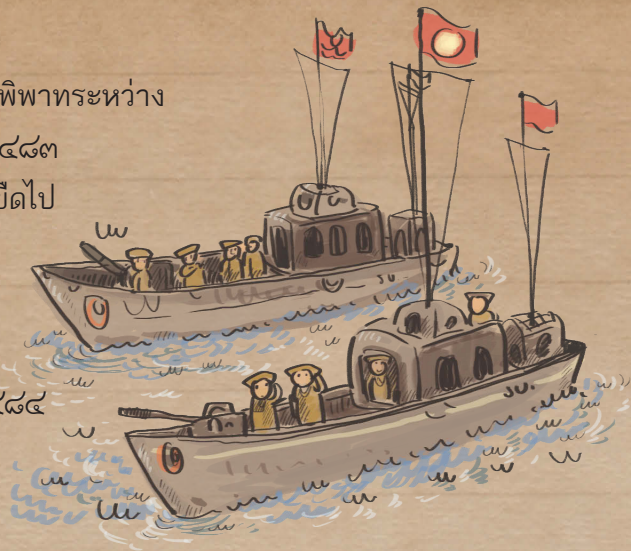
และในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ครอบรอบ ๑๐๐ ปี

ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

อ้ออ้อ! ยุทธนาวีเกาะช้าง

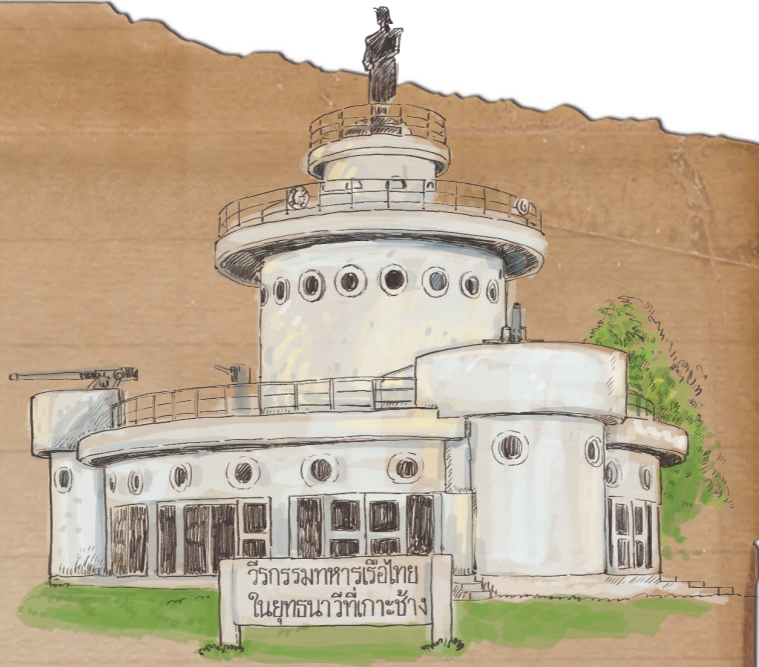
ยุทธนาวีเกาะช้างเริ่มต้นจาก 'กรณีพิพาททะเลหว่าง
ไทยกับอินโดจีนฝรั่งเศส' ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๓
เมื่อรัฐบาลไทยขอให้ฝรั่งเศสคืนดินแดนที่ยึดไป
ในกรณีเหตุการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

ในเช้าวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๔
เครื่องบินตรวจการณ์ลำหนึ่ง
ของฝรั่งเศสได้บินลวงลำน่านฟ้า
ทะเลฝั่งตะวันออกเข้ามา
โดยมีเป้าหมายโจมตีอาคารบนเกาะช้าง
และเรือตอร์ปิโด ๒ ลำของไทยคือ

เรือรบหลวงสงขลาและเรือรบหลวงชลบุรี
แต่การทิ้งระเบิดพลาดเป้าหมาย

เรือรบหลวงสงขลา
และเรือรบหลวงชลบุรี
ถูกเรือรบลามอตตีปีเกตต์
ของฝรั่งเศสยิงใส่
ได้รับความเสียหาย
ทำให้เกิดไฟไหม้
มีทหารไทยเสียชีวิต
และบาดเจ็บ
ซึ่งเรือรบหลวงธนบุรี
เป็นเรือปืนยามฝั่ง
ได้ถูกเรือสลูบ ๓ ลำ
ของฝรั่งเศสจมยิง
ทำให้เกิดความเสียหายอย่างหนัก
ผู้บังคับการเรือเสียชีวิตในขณะที่ทำการรบ

อนุสรณ์แห่งยุทธนาวีเกาะช้าง
ตั้งอยู่ที่แหลมออบจังหวัดตราด
เนื่องจากบริเวณนี้เป็นที่ซึ่ง
เรือรบหลวงธนบุรี
ที่ถูกยิงเข้ามาเกยตื้น

ผลของการรบ ฝ่ายไทยเสีย
เรือรบไป ๓ ลำ ทหารเสียชีวิต ๓๖ นาย
ฝ่ายฝรั่งเศส เรือรบลามอตตีปีเกตต์
ได้รับความเสียหาย
ทหารฝรั่งเศสเสียชีวิต ๒๐ นาย
เรือสลูบของฝรั่งเศส
จมนอกชายฝั่งอีก ๒ ลำ

ไฮไฮ!! ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ สยามทำสัญญาขายมณฑลบูรพาให้แก่ฝรั่งเศส เจ้าพระยาอภัยภูเบศรอพยพจากเมืองพระตะบองกลับสู่สยาม และได้สร้างตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรขึ้นที่ริมแม่น้ำบางปะกง ที่จังหวัดปราจีนบุรี ในปี พ.ศ. ๒๔๕๒ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๕๓

๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ รัชกาลที่ ๕ เสด็จสวรรคต ตึกหลังนี้ก็ถูกปิดตาย เนื่องจากเจ้าพระยาอภัยภูเบศรมีความประสงค์ที่จะถวายตึกนี้เป็นที่ประทับแก่รัชกาลที่ ๕ ในการเสด็จมาปราจีนบุรี และในปี ๒๔๕๕ รัชกาลที่ ๖ เสด็จประพาสปราจีนบุรี และได้เสด็จมาประทับที่ตึกหลังนี้

ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๔
 เป็นวันที่เปิดใช้งานตึกหลังนี้อีกครั้งในฐานะ
 โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร และ
 เป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดปราจีนบุรี
 ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ กรมศิลปากร
 ได้ประกาศขึ้นทะเบียนตึกเจ้าพระยา
 อภัยภูเบศร เป็นโบราณสถานแห่งชาติ
 ปัจจุบันตึกหลังนี้ได้รับการปรับปรุง
 และใช้เป็น 'พิพิธภัณฑ์การแพทย์ไทยอภัยภูเบศร'

เป็นที่เก็บรักษาข้าวของเครื่องใช้ของท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
 และจัดแสดงอุปกรณ์การแพทย์แผนไทยในอดีต
 มีตัวอย่างยาสมุนไพรไทยโบราณให้ชม

ไก่อบอกทิศทางลม
 บนหลังคาตึก

ตำราแพทย์แผนไทย
 ที่เก็บเอาไว้ให้
 คนรุ่นใหม่นำมาศึกษา

เพดานของตึก
 เจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ตำราภาพนางกัณรี
 และหนุมาน

ประตุนี้จะพาเราไปไหนนี่...
 พวกเราไปต่อกันเถอะ

ที่นี่มีต้นไม้เยอะจริงๆ
และมีกลิ่นอะไรหอมๆ ด้วย

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ดิ็กเจ้าพระยา
อภัยภูเบศร ได้รับการซ่อมแซมจนแล้วเสร็จ
จึงมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์การแพทย์ไทย
อภัยภูเบศรขึ้น และได้จัดทำสวนสมุนไพร
ไทยเพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ
การใช้สมุนไพรตลอดจนการทำยาสมุนไพร
แก่ประชาชน และทางโรงพยาบาลก็ได้มี
การผลิตยาสมุนไพรไทยเพื่อจำหน่ายแก่
ประชาชนทั่วไป และใช้กับผู้ป่วย
ในโรงพยาบาล

นอกจากนี้ทางศูนย์การผลิตยา
สมุนไพรของโรงพยาบาลได้มีการอบรม
ให้ความรู้แก่ชาวบ้านที่ต้องการปลูกพืช
สมุนไพรเพื่อส่งมาให้ทางศูนย์ฯใช้เป็น
วัตถุดิบในการผลิตยาอีกด้วย
หมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการปลูก
สมุนไพรของจังหวัดปราจีนบุรีคือ
หมู่บ้านดงบัง

กะเพรา นอกจากทำอาหารได้แล้ว
ยังแก้ท้องอืดท้องเฟ้อด้วย

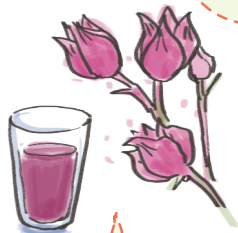
มะขามป้อม เป็นยาอายุวัฒนะ
มาแต่โบราณ มีสรรพคุณแก้ไอ
ทำให้ชุ่มคอ มีวิตามินซีสูงที่สุด

ฟ้าทลายโจร
ปลูกง่ายในบ้านเรา
มีคุณสมบัติในการป้องกัน
และรักษาโรคหวัด

ตะไคร้ เป็นพืชสวนครัว
ที่แก้ปวดท้อง ปวดหัว และยัง
รักษาโรคหวัดได้

กระเจี๊ยบ
เป็นน้ำสมุนไพรที่ดีมีประโยชน์
อร่อย และสร้างภูมิคุ้มกันให้
ร่างกาย ทั้งยังแก้ไอ แก้หวัด

ขิง มีสรรพคุณในการรักษา
อาการไอและแก้หวัด

ไปกันเถอะพวกเรา

บ้านดงบัง

ที่นี่คือที่ไหนกันล่ะนี่ 'บ้านดงบัง'

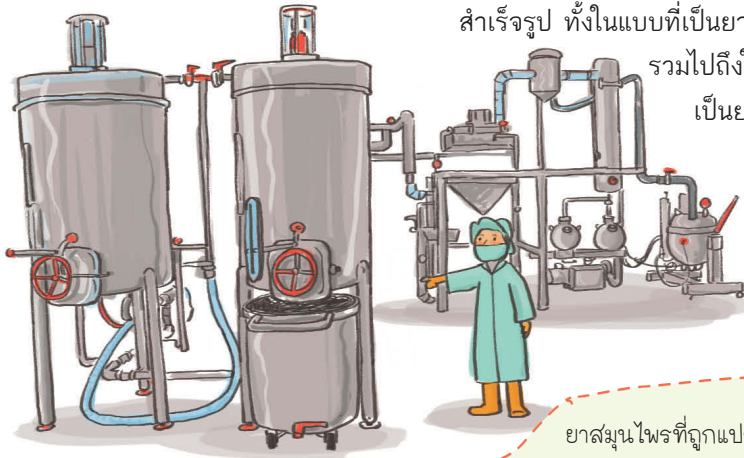
ขณะที่ลูกเสือกำลังอ่านชื่อที่ป้าย ก็มีเสียงหมาเห่าดังจนมีคนเดิน
ออกมาดู คุณลุงมาไล่หมาให้ แล้วพาเหล่าลูกเสือ
เข้าไปในหมู่บ้าน

นี่กำลังหั่นอะไรกัน
หรือครับ

เรากำลังหั่นสมุนไพร
เพื่อเอาไปตากแล้วเอามาทำยา

สมุนไพรที่คัดสรรแล้วจะถูกนำมาแปรรูปเป็นยาสมุนไพรสำเร็จรูป ทั้งในแบบที่เป็นยาอัดเม็ด แคปซูล ยาน้ำ รวมไปถึงในรูปแบบของครีมที่ใช้สำหรับเป็นยาทาภายนอกด้วย

ยาสมุนไพรที่ถูกแปรรูปด้วยเครื่องจักรของโรงงานผลิตยาของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

หมู่บ้านดงบัง

สมุนไพรที่ทางโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้นำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตนั้นมาจากหลากหลายแหล่งเพาะปลูก แต่ก่อนการรับซื้อสมุนไพรจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาใช้ทำยาสมุนไพร ทางโรงพยาบาลจะมีเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบคุณภาพเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการรักษาคุณภาพของตัวยาที่อยู่ในพืชทั้งหลายที่นำมาใช้หมู่บ้านดงบังเป็นแหล่งเพาะปลูกสมุนไพรเพื่อการแปรรูปเป็นยาสมุนไพรที่เราใช้กัน สมุนไพรที่ปลูกส่วนใหญ่มี ฟ้าทลายโจร ขมิ้นชัน จิง เป็นต้น

ส่งส่วยพวกเราต้องไปแล้วละครับ...ลานะครับ

โอ้ นั่น!! มีประตูที่มีลูกครออยู่ด้วย
ไปกันเถอะพวกเรา...เราอาจจะได้กลับค่ายลูกเสือเสียที

อ้อฮือ! แหล่งอาศัยให้ที่อยู่ไม่รู้อด

เหล่าบรรดาลูกเสือที่พากันเดินเข้าประตูมา
จู่ๆ ก็หล่นโครม!!!! ตู้ม! โอ๊ยๆ พลั๊กๆ
เฮ้ย!! อะไรงานนี้ ทำไมมันมีแต่โคลนเนอะแฉะ
มันเป็นป่าอะไรกันหรือนี่
ทำไมต้นไม้ไม่มีรากออก
ออกมาเต็มไปหมด
ว้าย!!! ปูหนีบ

ป่าชายเลนเป็นป่าที่มีน้ำท่วมถึง สามารถพบได้ทั้งใน
พื้นที่ริมน้ำจืดและน้ำเค็ม ซึ่งทำให้เกิดพันธุ์ไม้และ
สิ่งมีชีวิตที่หลากหลาย และยังเป็นที่อยู่อาศัยของ
แหล่งอาหารของคนอย่างกุ้ง หอย ปู ปลา อีกด้วย
ต้นไม้ที่ขึ้นในป่าชายเลนนั้นมีมากมายหลายชนิด
อย่างเช่น ต้นแสม ต้นโกงกาง ต้นลำพู
นอกจากนั้นต้นไม้เหล่านี้ยังเป็นบ้านและห้องอาหาร
ของ นก แมลง และลิง รวมไปถึงสัตว์เลื้อยคลาน
หลายชนิด ใต้ต้นไม้พวกนี้ยังเป็นที่อยู่อาศัยของลูกปลา
ลูกปู ลูกกุ้ง เป็นเหมือนโรงเรียนอนุบาลสำหรับชีวิตเล็กๆ
เลยทีเดียว หากป่าชายเลนหายไป ไม่ใช่แค่สัตว์ทั้งหลาย
จะหายไป คนเราก็จะหายตามไปด้วย

ต้นโกงกางมีรากที่หน้าตาเหมือนนิ้วมือผอมๆ ยาวๆ ที่กำลังขยุ้มลงไปบนโคลน เราเรียกรากแบบนี้ว่า ‘รากค้ำจุน’ ส่วนรากที่แผ่ออกเป็นแนวกว้างแล้วปลายรากลอยขึ้นมาเหนือเลน เราเรียกรากแบบนี้ว่า ‘รากหายใจ’

นกยางกรอกพันธุ์ขาว

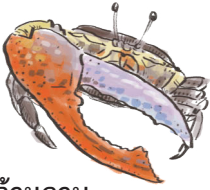

เป็นนักจับปลาที่อดทน
ยืนรอเหยื่อได้นานมากๆ
ชอบกินกุ้ง หอย ปู ปลา

นกกินเปี้ยว

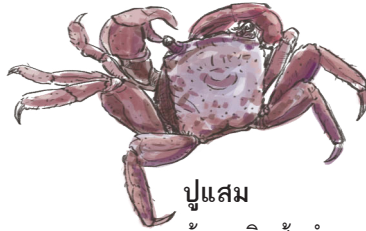

อาหารโปรด
คือปูเปี้ยว
เลยได้ชื่อตาม
อาหารโปรด

ปูก้ามดาบ

มีก้ามโตๆ เพื่อเอาไว้
เรียกร้องความสนใจจากสาว ๆ
และโบกไล่ผู้บุกรุก

ปูแสม

ถ้าเรากินส้มตำเราต้องจำเจ้าปูตัวนี้ได้
บ้านของปูตัวนี้อยู่ที่ป่าชายเลน

ปลาตีน

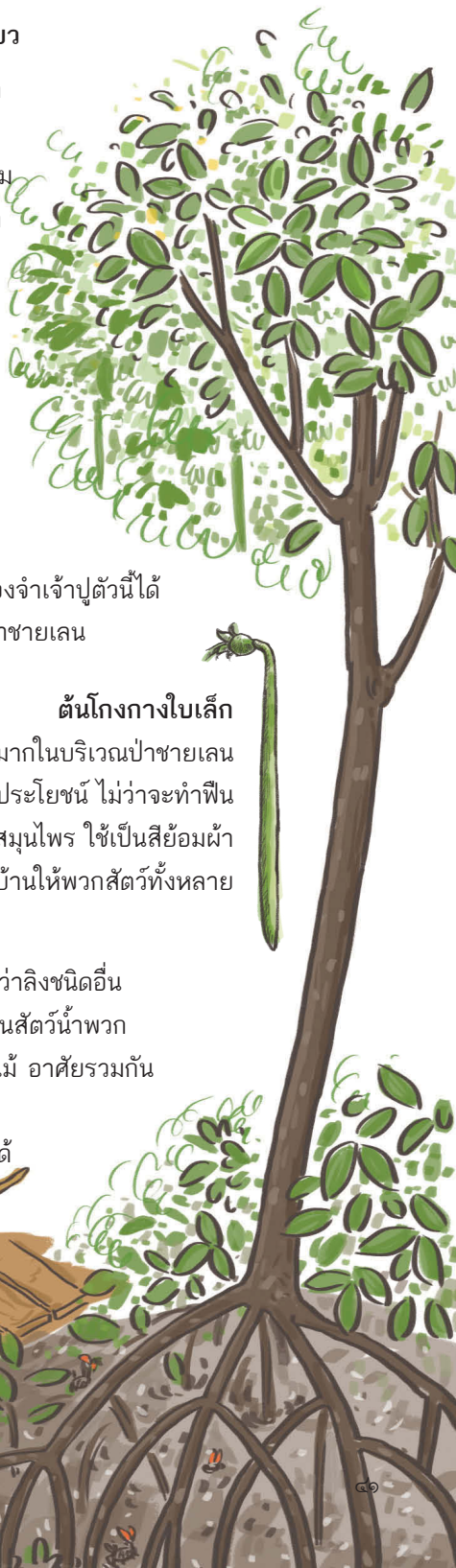
ชอบคลานไปมาบนโคลน
อยู่กันเป็นฝูง รักสงบ

ต้นโกงกางใบเล็ก

เป็นต้นไม้ที่พบมากในบริเวณป่าชายเลน
เป็นต้นไม้ที่คนนำมาใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะทำฟืน
เอาเปลือกมาใช้เป็นยาสมุนไพร ใช้เป็นสีย้อมผ้า
ที่สำคัญเป็นบ้านให้พวกสัตว์ทั้งหลาย

ลิงแสม

เป็นลิงที่มีหางยาวที่สุดกว่าลิงชนิดอื่น
อาศัยอยู่ตามป่าชายเลน กินสัตว์น้ำพวก
กุ้ง หอย ปู ปลา และผลไม้ อาศัยรวมกัน
เป็นฝูง ถ้าถูกรังแกก็จะ
กลายเป็นลิงนกกะลิงได้

บรรดาลูกเสือต่างตะเกียกตะกายขึ้นมาจากโคลนเลน เพราะว่าต้นไม้เริ่มเขย่าแรงขึ้นเรื่อยๆ
เจ้าลิงก็ส่งเสียงดังและยังร้องของกระจุยกระจาย ที่สำคัญมันร้องเอาขนมออกมาด้วย และทันใดนั้น
เมื่อทุกคนขึ้นมาบนทางเดินได้แล้ว พุ่มไม้ก็เหมือนมีตัวอะไรไม่รู้พุ่งกระโจนออกมามากมาย
ส่งเสียงเจี๊ยกจ๊ากดังลั่นไปหมด

“ริง ริง ริงเร็วๆ พวกเรา” ลูกเสือทั้งหมดแทบตะโกนขึ้นพร้อมกัน

แต่เส้นทางยังดูยาวไกลเหลือเกิน ข้างหน้านั้น! มีประตูบานหนึ่งเปิดอยู่...

ประตูที่บรรดาลูกเสือวิ่งผ่านมานั้นเปิดสู่
เส้นทางที่ทอดยาวย้อนกลับไปที่สถานที่ต่างๆ
ที่เหล่าลูกเสือได้ผจญภัยผ่านมา
แต่ทุกอย่างดูเหมือนย่อเล็กลง เล็กกลง
และเหมือนว่าทุกสถานที่ต่อเนื่องกัน
แต่ทุกคนหยุดดูไม่ได้แล้ว

พวกเราต้องวิ่ง วิ่ง
วิ่งกันต่อไป พวกเรากำลังจะ
ไปที่ไหนกันอีกหนอ...

พลั๊กๆ โครมๆ บรรดาลูกเสือต่างกำลังออกมาจากปากซุ้ม โคลนยังเลอะเประอะเปื้อนเต็มไปหมด
ผู้กำกับยืนรออยู่แล้วพร้อมกับถามว่า “ได้คำตอบมากันครบไหมพวกเรา”

แต่ทุกคนยังเหนียวหอบ ต่างจ้องมองกันเองอย่างตกใจ

“สิงล๊ะ ผุ่งสิงที่ไล่พวกมมมามันหายไปไหนหมด”

“สิงที่ไหนไม่เห็นมี” ผู้บังคับหมู่ถามกลับ

ลูกเสือทั้งหมดมองเห็นขีดแล้วว่าตัวเองอยู่ที่ไหน

จึงตะโกนขึ้นมาว่า “เรากลับมาได้แล้ว...เอ๊ยๆๆ”

ไปอาบน้ำอาบทำได้แล้ว
หรืออยากจะลอดซุ้มอีกรอบ

มาลองลอดซุ้มดูไหมล๊ะ

ทำทำยังกับได้ไป
ผจญภัยมางั้นแหละ...

อ้าวกลับมาที่นครบแล้ว

หลังจากที่อาบน้ำกันเสร็จแล้ว
ลูกเสือทุกคนมาล้อมวงกินอาหารเย็นร่วมกัน
ความเหนื่อยที่ผ่านมามาหายไปหมดสิ้น

แล้วก็มีเสียงผู้กำกับถามว่า

“หรือคืนนี้เราจะลอดซุ่มอีกครั้ง”

“ไม่!!!” เสียงเหล่าลูกเสือร้องขึ้นพร้อมกัน

จ.ตราด

เรามาดูกันว่าเหล่าลูกเสือพาเราไปผจญภัยที่ไหนกันบ้างในจังหวัดตราด แต่ก็ยังมีสถานที่สำคัญอีกหลายแห่งที่ลูกเสือยังไม่ได้พาพวกเราไป และจังหวัดตราดยังมีของดีอีกหลายอย่างที่เราคงหาโอกาสไปสัมผัส

ระกำแสนหวาน

พลอยแดงล้ำค่า

หลังอานหมาดี

ไปทางอบไส้ที่แหลมงอบ

หมู่บ้านชาวประมงที่บ้านน้ำเชี่ยว

เมืองเกาะครึ่งร้อย

ที่นี่มีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วยสัตว์น้อยใหญ่

ออกทะเลกับชาวประมงที่ อ.คลองใหญ่

ยุทธนาวีเกาะช้าง

สุดทางบูรพา

ศาลเจ้าประจำเมืองตราด

เรซิดนต์ กัมปอด ที่พักของ
ผู้ว่าการเมืองตราด สมัยที่
ฝรั่งเศสเข้าปกครองเมืองตราด

เจดีย์สามพีพิธภัณฑ์
สามท่านเจ้าคุณ
ในวัดไผ่ล้อม

วัดบุปผาราม มีดอกไม้บานาชนิด
และมิงงานศิลปกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

อนุสรณ์สถานยุทธนาวีที่เกาะช้าง
ร่องรอยของการรบทางทะเลครั้งแรก
ของชาติไทย

ไปวิ่งหนีลิงในป่าชายเลน
ที่บ้านน้ำเชี่ยว

เจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ชุ่ม)
ผู้ที่สร้างตึกสี่เหลี่ยมหลังใหญ่
ริมแม่น้ำบางปะกง ที่ จ.ปราจีนบุรี

พระศรีมหาโพธิ
จากประเทศอินเดียเป็นหลักฐาน
ของการเดินทางเข้ามาของพระพุทธศาสนา
ในดินแดนแห่งนี้

เรามาดูกันว่าเหล่าลูกเสือพาเรา
ไปผจญภัยที่ไหนกันบ้างในจังหวัด
ปราจีนบุรี แต่ก็ยังมีสถานที่สำคัญ
อีกหลายแห่งที่ลูกเสือยังไม่ได้พา
พวกเราไป...เราต้องมองหาโอกาส
ไปดูเองเสียแล้ว

เครื่องยาโบราณใช้ทั้งพืชและสัตว์

ยาแก้ไอที่อร่อยที่สุด

พิพิธภัณฑ์การแพทย์
แผนไทยโรงพยาบาล
เจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ดูพี่ๆ เขามลิตยาสมุนไพร

จ.ปราจีนบุรี

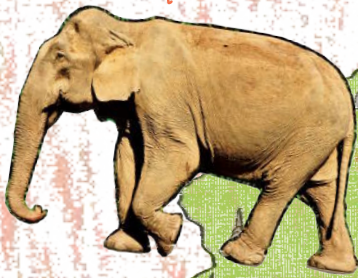
มีแหล่งขายส่งไม้ดอก
ไม้ประดับแหล่งใหญ่

ห้อยหัวตามค้างคาวแม่ไก่
ที่วัดบางกระเบา

ประตูลูกช้างใหญ่
ที่เต็มไปด้วยสัตว์ป่ามากมาย

ชิมกระท้อน
ผลไม้ขึ้นชื่อของ
ปราจีนบุรี

หมู่บ้านดงบัง
สถานที่ปลูกสมุนไพร

ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
อายุ ๑๐๐ ปี

ไผ่ตงหวานคู่เมือง

เยี่ยมเขตเมืองทวารวดี

ไปหาชม ที่สระโบราณในเมืองศรีมโหสถ

หนังสือเรื่อง ไอ้โฮ! ปราจิบบุรี
อ้อฮือ! เมืองตราด เป็นหนังสือที่
สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อให้เหมาะกับเด็กวัย
๑๐ - ๑๒ ปี หรือนักเรียนในช่วงชั้นที่ ๒
(ประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) เป็นหนังสือ
ประเภทสารคดีที่เล่าเรื่องด้วยภาพ
และจำลองเหตุการณ์น่าสนใจขึ้นเพื่อให้
น่าติดตามสำหรับเด็ก ให้เด็กได้อ่าน
อย่างเพลิดเพลิน จึงมีรูปแบบและวิธี
การนำเสนอต่างจากหนังสือกลุ่มความรู้
โดยทั่วไป

เรื่อง ไอ้โฮ! ปราจิบบุรี อ้อฮือ!
เมืองตราด ที่ชื่อเรื่องได้บอกกล่าวอย่าง
ตรงไปตรงมาว่า เป็นเรื่องของเมืองตราด
และปราจิบบุรี โดยนักเขียนใส่คำอุทาน
ว่า อ้อฮือ กับ ไอ้โฮ นำหน้าชื่อจังหวัด
เพื่อแสดงให้เห็นถึงความไม่ธรรมดาที่
เหล่าตัวละครได้พบได้เห็น นับเป็นการ
เรียกร้องความสนใจได้ดีทีเดียว

หนังสือเล่มนี้เล่าเรื่องอย่าง
สนุกสนาน และท้าทาย ด้วยการกำหนด
ให้ตัวละครเป็นกลุ่มลูกเสือสามัญ
ชั้นประถมศึกษา จาก ๒ จังหวัดมาเข้า
ค่ายร่วมกัน กิจกรรมผจญภัย น่าสนุก
และตื่นเต้น เริ่มขึ้นเมื่อบรรดาลูกเสือ
จะต้องมุดซุ่ม เพราะเมื่อลูกเสือลอดซุ่ม

แทนที่จะไปโผล่ที่ปลายอุโมงค์อย่าง
รวดเร็ว แต่กลับไปโผล่ในสถานที่สำคัญ
หลายแห่งทั้งในเมืองตราดและปราจิบบุรี
เหล่าลูกเสือได้พบ ได้เห็น ได้เรียนรู้
เรื่องราว ผ่านการเล่าเรื่องของนักเขียน
ซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการนำเสนอ
หนังสือประเภทสารคดีที่มีเสน่ห์
เชิญชวนให้เด็กอยากอ่าน

เมื่อเด็กได้อ่านหนังสือสารคดี
เสริมความรู้ด้วยความสนุกเช่นนี้แล้ว
จึงไม่ยากที่เด็กๆ จะอยากรู้เรื่องราวให้
ละเอียดมากขึ้น ในช่วงนี้เองที่คุณครู
จะหาหนังสือหรือสื่อมาให้เด็กได้ศึกษา
และค้นคว้าเพิ่มเติม

การสร้างสรรค์หนังสือสำหรับเด็ก
เล่ม ไอ้โฮ! ปราจิบบุรี อ้อฮือ!
เมืองตราด นี้ ผู้จัดทำมีความตั้งใจให้
ทั้ง ๒ เมืองรวมอยู่ในเล่มเดียวกัน
เพราะ ๒ เมืองนี้มีประวัติศาสตร์
ที่เกี่ยวข้องกันอยู่มาก จึงเป็นเรื่องที่
สมเหตุสมผลหากจะเล่าเรื่องราวของ
ทั้ง ๒ เมืองแบบคู่ขนาน

หลักคิดในการจัดทำหนังสือไอ้โฮ!
ปราจิบบุรี อ้อฮือ! เมืองตราด เกิดขึ้น
จากการคำนึงถึงวัยและประสบการณ์
การเรียนรู้ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

ด้วยความมุ่งหวังให้เป็นหนังสือเพื่อสร้างแรงบันดาลใจสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา และมีความเชื่อมั่นว่าหากเด็กๆ ได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวท้องถิ่นของตนเองอย่างสนุก และอย่างเป็นธรรมชาติ จิตสำนึกรักท้องถิ่นย่อมจะเกิดขึ้นในตัวของเด็กโดยธรรมชาติ จากสิ่งที่พวกเขาได้รู้ ได้เห็น ได้สำนึกด้วยตนเอง

หลายครั้งที่เด็กๆ ได้มีโอกาสสำรวจชุมชน เด็กควรจะได้ทำบันทึกในรูปแบบที่ตัวเองถนัด ดังตัวอย่างของหนังสือเล่มนี้ นับเป็นการบันทึกเรื่องราวของท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง

ดังนั้นเมื่อคุณครูได้พาเด็กๆ ทัศนศึกษาด้วยการเดินเท้า ได้สำรวจเก็บข้อมูล และบันทึกเรื่องราวแล้ว คุณครูควรจะแนะนำให้เด็กได้จัดทำรายงานในรูปแบบใหม่ๆ ที่ไม่ใช่รายงานที่แห้งแล้งและแข็งตัวตามแบบเดิมๆ และควรสนับสนุนให้เป็นรายงานที่เพื่อนๆ ก็อยากรู้ อยากร่วม อันจะเป็นการส่งเสริมการทำสื่อ และส่งเสริมการอ่านไปด้วยในตัว ฉะนั้นวิธีการนำเสนอรายงานการบันทึกเดินเท้าท้องถิ่นของเด็กชั้นประถมศึกษา

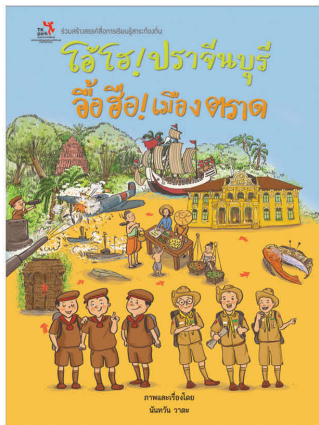
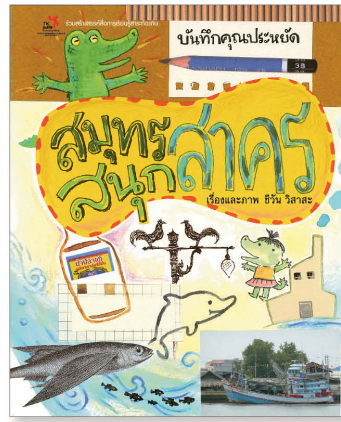
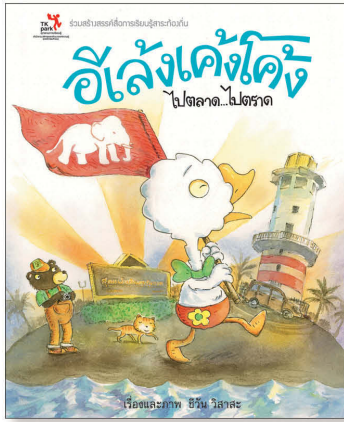
ปีที่ ๔ - ๖ ที่ทำต่อเนื่องจากหนังสือชุดนี้ จึงควรเป็นการบันทึกรายงานที่มีรูปแบบ สีสัน และชั้นเชิงที่ไม่จำกัด

นอกจากกิจกรรมทัศนศึกษาแบบเดินเท้าแล้ว ยังมีกิจกรรมนำเสนอสำหรับเด็กอีกมากมายที่คุณครูต่อยอดไปจากหนังสือ ตั้งแต่การศึกษาศิลปะ และวัฒนธรรมที่แตกต่างในท้องถิ่น การชมโบสถ์ ชมโบราณสถานในท้องถิ่น ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้ คุณครูและเด็กๆ เพียงเริ่มต้นจากการอ่าน การดูหนังสือ ในชุดสื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่นชุดนี้ แล้วดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ อันหลากหลาย ซึ่งมีเพียงสิ่งเดียวเท่านั้นที่คุณครูต้องคำนึงถึงเสมอคือ จัดกิจกรรมอย่างไรเพื่อให้เด็กสนุกกับการเรียนรู้ เพราะเมื่อรักก็ตามที่เด็กรู้สึกสนุก ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ก็จะตามมา

ประวัติผู้เขียน นันทวัน วาดะ
เป็นคนวาดภาพประกอบหนังสือและเขียนนิทาน
การศึกษา
❖ วิทยาลัยช่างศิลป์
❖ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
❖ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ทั้ง ๗ เล่ม

ชื่อ ไอ้โฮ! ปราจีนบุรี อือฮือ! เมืองตราด
เรื่องและภาพ นันทวัน วาตะ
โครงการ สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น
เลขมาตรฐานประจำหนังสือ 978-616-235-078-8

คณะบรรณาธิการอำนวยการ
ทัศนัย วงศ์พิเศษกุล
สุริพันธ์ เป็งกาสิทธิ์

บรรณาธิการดำเนินงาน
ระพีพรรณ พัฒนาเวช

ออกแบบรูปเล่ม
นันทวัน วาตะ

พิมพ์ครั้งแรก ๒๕๕๕
จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ © นันทวัน วาตะ
และสำนักงานอุทยานการเรียนรู้
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

จัดพิมพ์โดย บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๖๔/๑๑-๑๐๓ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) ดลสังข์ กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

เจ้าของโครงการ

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอร.)

สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ส่วนบริการ

ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๘ Dazzle Zone

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๗ ๔๓๐๐ โทรสาร ๐๒ ๒๕๗ ๔๓๒๒

ส่วนสำนักงาน

๙๙๙/๙ อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๑๗ ถนนพระราม ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๖๔ ๕๙๖๓-๖๔ โทรสาร ๐๒ ๒๖๔ ๕๙๖๖

www.tkpark.or.th

หนังสือเรื่อง โอ้โฮ! ปราจันบุรี อ้อฮือ! เมืองตราด เป็นหนังสือที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อให้เหมาะกับเด็กวัย ๑๐ - ๑๒ ปี หรือนักเรียนในช่วงชั้นที่ ๒ (ประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖) เป็นหนังสือประเภทสารคดีที่น่าเล่าเรื่องด้วยภาพและจำลองเหตุการณ์น่าสนุกขึ้นเพื่อนำมาติดตามและให้เด็กได้อ่านอย่างเพลิดเพลิน จึงมีรูปแบบและวิธีการนำเสนอต่างจากหนังสือกลุ่มความรู้โดยทั่วไป

เรื่อง โอ้โฮ! ปราจันบุรี อ้อฮือ! เมืองตราด ชื่อเรื่องได้บอกกล่าวอย่างตรงไปตรงมาว่าเป็นเรื่องของเมืองตราดและปราชันบุรี โดยนักเขียนใส่คำอุทานว่า อ้อฮือ กับ โอ้โฮ

นำเสนอชื่อจังหวัดเพื่อแสดงให้เห็นถึงความไม่ธรรมดาที่เหล่าตัวละครได้พบได้เห็น นับเป็นการเรียกร้องความสนใจได้ดีทีเดียว

